

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר פטור מאישור הסדר כובל להסדר שצדדים לו

**איילון אחזקות בע"מ, קבוצת סולגוד בע"מ, שאול פסטרנק, גלובוס סוכנות
לביטוח בע"מ, הכי בריא סוכנות לביטוח בע"מ, גלובוס רי סוכנות לביטוח בע"מ,
בריאות עבורך בע"מ**

א. פתח דבר

בפניי הונחה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**") להסדר כובל שהצדדים לו הם: איילון אחזקות בע"מ, קבוצת סולגוד בע"מ, שאול פסטרנק, גלובוס סוכנות לביטוח בע"מ, הכי בריא סוכנות לביטוח בע"מ, גלובוס רי סוכנות לביטוח בע"מ, בריאות עבורך בע"מ. בין הצדדים נחתם הסכם מכר, שכולל בין היתר, תניית אי תחרות - המצויה במוקד החלטתי זו.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי ההסדר אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר מהשוק המושפע ממנו, כי עיקרו אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלה ראויות התניות שבהסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, והכל בתנאים שיפורטו להלן.

ב. ההסדר והצדדים לו

איילון אחזקות בע"מ (להלן: "**איילון**") היא חברה ציבורית, המחזיקה בין היתר באיילון חברה לביטוח בע"מ, העוסקת בכל ענפי הביטוח האלמנטרי, בביטוח חיים ובביטוחי שיניים ובריאות. בקבוצת איילון נכללות, בין היתר, סוכנויות ביטוח. כן מחזיקה איילון גם בקבוצת סולגוד בע"מ (להלן: "**סולגוד**"), שאינה פעילה.

הכי בריא סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "**הכי בריא**"), היא חברה פרטית בבעלות מלאה של מר שאול פסטרנק. החברה היא סוכנות לביטוח העוסקת בהפצת ביטוחי בריאות בלבד, החל מאוקטובר 2002. עוד שולט מר שאול פסטרנק בסוכנות הביטוח - גלובוס סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "**גלובוס סוכנות**"), בחברה בריאות עבורך בע"מ (להלן: "**בריאות עבורך**"), העוסקת בפיתוח תוכנה המשמשת להפצה של ביטוחים בתחום ביטוחי הבריאות, ובחברה גלובוס רי סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "**גלובוס רי**"), שאינה פעילה.

על פי עסקת המיזוג שהובאה בפניי, רוכשות איילון וסולגוד מידיהם של שאול פסטרנק וגלובוס סוכנות לביטוח - 51% ממניותיהן של הכי בריא, בריאות עבודך וגלובוס רי (להלן: "החברות הנרכשות").

ההסכם כולל תניית אי תחרות¹ לפיה מתחייבים המוכרים שלא להתחרות בחברות הנמכרות, במישרין או בעקיפין, כל עוד הם בעלי מניות בחברות הנמכרות, ובמהלך 3 השנים שלאחר מכן. צוין כי תניית אי התחרות סויגה, כך שלא תחול על אי. אמ.אמ. סוכנות לביטוח בע"מ, העוסקת בתחומים המשיקים לאלה של החברות הנרכשות.

ג. השפעת ההסדר על התחרות

הכבילות בהן עסקינן הן כבילות נלוות² לעסקת מיזוג, אשר נבחנה על ידי רשות ההגבלים העסקיים, ואושרה לאחר שנמצא כי היא אינה מקימה חשש לפגיעה משמעותית ומהותית בתחרות.³ האישור ניתן לאור העובדה לפיה חלקם של הצדדים בשוק הרלבנטי אינו משמעותי - חלקה של איילון באספקת ביטוחים אלמנטריים וביטוחי חיים אינו גדול, וחלקן המצרפי של סוכנויות הביטוח המתמזגות והקשורות לחברות המתמזגות בהפצת ביטוחים בתחומים אלה קטן מאוד. בנוסף, לא העלה המיזוג חששות אנכיים משמעותיים.

בפועל, התחייבותם של המוכרים שלא להתחרות בחברות הנמכרות נחוצה ומתבקשת, על מנת שלא ייווצר מצב בו לאחר מכירת חלקם "ירוקנו" את ערכן של ההחזקות הנמכרות. על כן, עמדתנו היא כי כל עוד ניתן ללמוד על קיומם של יחסי שותפות מהותיים בין הצדדים, יש מקום לשקול התרת תניית אי-תחרות. כך גם ביחס לאי-תחרות מוגבלת במשך הזמן ובהיקף לאחר היציאה מדרך משותפת, שיש לה הצדקה בעצם קיום שיתוף הפעולה.

לעמדתי יחסי שותפות מהותיים יכולים להילמד משיעור ההחזקה של צד בפעילות המשותפת ומלקיחת חלק בקבלת ההחלטות בה. כמודל המשקף שניים אלה נקבע כי המועד בו יראו צד כמסיים יחסי שיתוף פעולה הוא המועד בו פחתו החזקות אותו צד מ-20% מהזכויות במיזם או בשותפות, או המועד בו איבד את זכותו למנות דירקטור שם, המוקדם מבין השניים. למן מועד זה יחל מניין פרק הזמן שקצבו הצדדים לתניית אי-התחרות.

בנסיבות העניין, על מאפייני השוק הרלוונטי ותנאיו, נראה כי ההתחייבויות אותן נטלו על עצמם הצדדים מקיימות את התנאים הקבועים בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים והן מהוות תניות אי-תחרות הנלוות להסכם מכר, ונחזות כנחוצות למימוש עיקרו - והכל בכפוף לתנאים שראיתי לנכון לקבוע, באשר לתקופת אי התחרות.

¹ סעיף 17 להסכם שבין הצדדים מיום 9.1.2004.

² לאבחנה בין כבילה נלווית (ancillary restraint) לכבילה עירומה (naked restraint) ראה P. Areeda & Hovenkamp **Antitrust Law** (Volume XI, 1998), § 1904.

³ תיק מזג 5570.

ד. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש, והכל בתנאי שתקופת אי התחרות שבין הצדדים תתחיל להימנות למן המועד בו פחת שיעור ההחזקה של המוכרים שלהן בהון המניות המוצא של הכי בריא, בריאות עבוֹרֶךְ וגלובוס רי, מ-20%, או מהיום בו לא תהיה למוכרים זכות למנות דירקטור בהכי בריא, בבריאות עבוֹרֶךְ ובגלובוס רי מוצרי צריכה, המוקדם מבין שניהם.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרומ

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"א אדר, תשס"ד
4 מרץ, 2004